

Чурапчыга күн тахсар!

САНА ОЛОХ

Цуранги цуцукун тахката

ХАҢҮАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Нэвчилэктэртэн сонцннар

Унцйаан олобо

**2009 жыл
Ылдам ырыс**

23

**КҮНЭ
СҮБҮҮТ**

NoNo 63-64
(9991-9992)

ДЫИЭ КЭРГЭН КҮНҮТЭР АНАЛЛААХ НЭДИЭЛЭ

кыһа Анжеликаһын дуэттарын, Иванна, Любовь Барашковалар үнтүүдөрүн, Асафья Тарабукина оролорун, сиэннэрин кытта туурообут сценкалары, Анастасия Шеломова уолаттарын кытта трикларын, Елдоһия Решетникова сиэнэ Северинаһын дуэттарын, Мариза Слепцова кыр кыттар Арзиананы, Аллинаны, Ульяны, уолаттара Бориһы, Ганяһы кытта "Бомбей куорат уулуссатыгар" дьэн бэйэлэрэ туурообут индийскэй үнтүүдөрүн, Ирина Барашкова, Наталья Оконешникова дуэттарын кэрэх-сэтиилэр. Концерды санастылы-балыстыы Алена уосна Лариса Петровна Аргуновалар иилээн-сарылаан ыттылар. Буклеттары норууту "Көрөөччүлөр бийирбэбиллэрэ" бийиһи бис оролоох Ульяна, Василий Местниковтар ыллылар. Бу күнүз бис сүүн уратытынан ырахан операцияны барар бис дойдутаах орлорбутутар Кеша Барашкова (ЧРО СНО, 4-с кыл), Света Хонтанова (Мэна-Хангала Суолата, 7-с кыл) аһан "Аһымак акция" ыһытылыбыта буолла. Нэһилиэк ыаллара, ооһуола бу-фетын үлэһиттэрэ расаада, ас-үөл арааһын аһыллаан, кыллэрбит үлгүрин, концертан кырыбит харчыны орлорго көмө быһыытынан бэстэрдилэр. "Ама-рах санаа" дьаһаһта үлэһиттэ Кеша Барашков бийрго үөрөөбүт кылааһын орлоро (салыйааччы М.П.Миронова) ас аһаан, концерта кыттан кырата суох кылааты кыллэрдилэр. Дьоро күнүз түмүгүр акцияттан кырыбит убу орлорго тиэрдиһилэринтэр этэн туран, аймахтарыгар туттардылар. Света Хо-нтанова эбэтэ Елдоһия Ивановна Решетникова бар дьонго үтүө санааларын иһин махтал истиг тылларын эттэ. Терексүт дьэн общество бийр куустээх араната буолар. Онон бары түмүстэхпитинэ олохтук тутпарыт, сайдарыт, кэдьүүстээх буоларыт бу күнүз өссө төгүл итэрийдигит.

Жанна БАРАШКОВА

ИЛИН ЭНГЭР УЛУУСТАР КУБОКТАРА

Диринг нэлэлчлэгээр иэвчлэн энэр улуустар кубоктарьтар боксага оёолор нурьтэро иам ийвчлэн 14-15 күнээрнээр буолан ааста. Барьта алта хамаанда кэллн күнн нурьтэ 2000 сылтан саарлаан 1992 с. төрөөбүт өрлөр рингээр таарьтаслар. Иноон күн субуруччу хатыһылаах нурьтэ буолла. Урутаан аттаах, Тааттаатан, Чурапчгыттан өрлөр кэлбигэр. Ол курдук, улуустары нэрлэниэттан, өр спортивн интернат-оскуолатыттан, Чурапчы орто-оскуолатыттан, Хатыһыттан, Хадаартан, Мындавайыттан боксердар кыһылаахтар. Дирингтэ быйыл санардыы бокса семинта үлэлээтэ. Олимпийскый эрэллэр оскуолаарын урунку нигиэллөөчөөтэ И.С.Решетников саарлаан.

Күрөхтәһиңиз араас таһымнаах оҕолор кытыннылар. Республикада, Дыймай Востока миһэстэлэспит оҕолор бааллар. Онтон бастакыларыын тахсар күрөхтәһиҥизгилэр уопуттаах боксердары кытта тэнгэ көрсөсбигиттэрэ юнион үрдэр. Тааттастан Я.Бабанов (34 кг) ыраас кыйайыны сипистэ С.Скорягин (40 кг), С.Бельых (52 кг), Г.Варашков, Г.Абрамов (36 кг) маастарыстыбалара үрдүгүн болуһун сөк. Комментарий СИ.Никольев улууска, республикада бокса сайдыытынан туһунан кэлсээтэ. Улуус боксага федерациятын салайааччыта В.В.Гуляев күрөхтәһини сөптөөхтүк быһааран, мөксүүдөөх түтүн тахсыбата.

Түдүкүсү 16 очконалар Чурагчы гимназиятын хамаандата илгир эгэр удуустар кубоктарын ышан ытла. Бизир очконан хаалаан Диринг хамаанда- та илгир мисетс буолла. Таатта Боробулун хамаандата 14 очконалан үчүс мисетсир таарыта. Бокс курдук улахан спорт көрүнүп сайыанары ытэз Дирингте ыттылыгыта үөрүүлүк Оскула директор А.А.Сергеев жаны өбөөбүтө хайдаллаха суол. Түтөнүнэн тууанан, С.И.Сергеев, А.З.Кирмилли- наев, Г.Г.Собакин, Н.И.Петрова, Р.С.Старостина, Н.П.Тарасовка, М.Р.Сыдыктыгы, Е.Н.Хоманова, М.Р.Артеменев, В.В.Михайлова, М.И.Кузмина куус-жаны буолбуттарылар тренердэр И.С.Решетников, И.Н.Толстоухов махталларын тирдирээр.

Егор ТАРБАХОВ

ЧӨМЧҮҮК СААСТААХ ОБОЛОРГО "ЭВРИКА" КОНФЕРЕНЦИЯ

Сотуртаарыта Чурапчы кэншилэтин уһуһааннарын методическай холбоһуктарын иһинэн "Мин дойдум, Чурапчы" дьин темалаах "Эврика" докладат аарылыгыгар конференция "Кыталык" уһуһаанга үрдүк таһынаахтык буолан ааста. Конференция чөлүүк саастаах оҕолорго төрөөбүт дойдутарыгар тапталы ыгарэр, билиһиннэрэр-көрүүлэрин кэпэтэр, уус-ураннык кэпсир, өйдөбүллээхтик сангар үөрүйэхтэрин, чөлөһүн бэлэр дьонурдарын сайыһанарар сыаллаах-соруктаах ыһтыһаанна.

5 ухуйаантан ("Улыба", "Туллуктаан", "Миги", "Кыгаль", "Березка") уопсайа 22 оро кыттыллы ылла. Конференция сараланын иннигэ "Кыгаль" ухуйаан солидистсийэ В.П.Пудова ээрдэ тылы эттэ уонна ухуйаан иттиллэ-этчилэрин араас конкурстарыгар кыайылыахтарын кинэрин көрдөүлөр.

Конкурс ивэл боловсруулж 5 урсга 8 савтаах-
тарга ылыгтылсна. Дүүдүүлүр субэр уһуузан
методистара М.Е.Куртылина ("Рытальик"),
О.Г.Ожневшикова ("Тураанчык"), М.Д.Коро-
ва ("Мичил") үлэлзетизэр уосна оир талыг те-
матын төһө сөпкө арылгытын, килсир
дыогурун, көрдөрө матыссылал хячатыста

лобур туттар кишим – мен хос эһэм Өлөксөй” теманан Сайаана Кузьмина тарыхчылар. 6 саастахтарга 1-кы мээстэ “Хатын” дүм темаларга Маша Афанасьевна (“Улымба”), 2-с мээстэ

"Дүрүңүй, элэм ко-
муна" теманан Юля
Игнаткина ("Мичил"),
3-с мистэ "Хоту
көһөрүллүү" Чурап-
чы адырхайга тема-
нан Арина Лосинова
("Березка"), "Чурап-
чы кэзэ бэлэз мистэ-
тэ" Д.П.Коркин ааты-
нан спорткынай албан
аат музейга" теманан
Егор Яковлевский ("Кы-
талык") буолдулар.
Кыайымдылаахтарга
грамота уонна бары
кыттыгыт оҕолорго
анал сертификат, би-

тын, тема ороо сааһыгар, өйдүүр, ыһыһар эйгэти-
гэр сөл түбөһөөтүн сыаналастыһар.

Түмүккө 5 саастаактарга 1-кы мизгэти
"Кыгальык" уһууаантан "Мырыла уонна Сылан
айыһыртан уратылары" дигэн теманан Айта Ни-
кифорова, 2-с мизгэти эмээ "Кыгальык" уһууа-
антан "Мин олорор уулуссам" дигэн теманан Ле-
ана Давыдова уонна 3-с мизгэти "Удьоха"
уһууаантан "Молодежная-мин түөлбө" тема-
лаах Рома Сагдыаев, "Мичил" уһууаантан "Хо-

ЮРИС ТУТТАРЫЛЫННА

Мангын даяаллар ыгтылаллара
сөптөөрүн биһиги кырачаан оҕолорбут кыра эр-
дэхтэрттэн тылшарын-өстөрүн таба сааһылла-
нар, дьон минигэр бэйэлэрин ис санааларын тол-
лукка эгалларын, оро чычыйар үлэһэ илгэ-
риһэ улаатарын устуоттаан минигэтин сыман
ахсын ылаатка батыһаннабыт.

Оксана ОКОНЕШНИКОВА,
методический холбошук салламчыта.

Спорт

Чэбдыгырдым күнө

Үүснэс кубулуйбуут чэбдирдин күнэ ыам ыйын 20 күзүгүр буолан ааста. Манна тэриигэ-лэртэн, үөрэх кыһаларыттан кыттынылар. Хо-лобуур, үөрэх кыһаларыттан саамай элбэх киһи С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуола-

тыгтан тахсан нагараада-
ланна, отгон улахан тэриг-
талэргэн улуустаагы кюн
бальаа коллектива, кыра-
лартан кюн библиотека
түмсүүлээхтэрин
көрдөрдүлэр. Эрдэтээнги
манжал дьаһалларга холо-
стохо, кыттааччы арыйарын
балыстэхха наада.

Оскуола үөрэнэччилэрин икки ардыларыгар 500 м сууруу буолла.

рина (ЧРОСИО) ылылар. 6-с, 7-с, 8-с кылаас уюматтарыгар кыайылыларынан Тали Перевалов, кыргыттарга Варя Яковлева (ЧРОСИО) булулар. Онтон үрдүк кылаастарга кыайылыла-хтарынан Ким Луковцев (ЧРОСИО), Настя Андросова (ЧРОСИО) табыстылар.

"CO" KODU

Улууска ырааһырды боппуруоһа

БӨХ-САХ ЭГЭЛГЭТЭ, “СЫТ-СИМАР МААНЫТА” ...

Киһи – айылҕа оҕото. Айылҕа киһини кытта быстыбат ситимнээх. Айылҕабыт ыраас буоллаҕына киһи дору-
обуйата айтыраабат. Биһиги бары сибиэһэй салгыһынан тылһаахпыттына чэгээн, дэҥкир уута сөгүөлээтэхпи-
тинэ чэбдик, ыраас сиргэ сырыттаахпыттына кыраһыабай буолан көстөбүт.

Сааскы ылаангы күннэр ааһан номнуо самаан сайын кэлтэ. Ыам ыйын өрөбүллөрүгэр дьон-сэргэ талтэлэлэрин ыраастаан, өртөөн сир-дойду кэңчээри отунан сымэнэн, ырааһыран сырдык тыһинаммыкка дылы буолла. Ол эрэн ырааһырдыбы боһурууһа бадарбыт курдук күргүөмнээхтик барбата. Уопсай дьизэ помояларыгар, сытый-быт-ымыйбыт кытыы суол дьаппталдарыгар ынах-сүһүһ, ыт-кус сөбүлээн сыттыар миэстэтэ буолла да диэтэхпинэ сыһыспатым буолтуо. Өрө тардыһыны – хас биһирдэи киһи эбээһинэһэ. Биһиги ололор, үлэллэр дьизбитин-уоһунтун хомуммат буоллахпыттына, оҕолорбут бэйэбит сытыйбыт бөхлүтүгэр, тарватар инфекцияларбытыгар буккуллан улааталлар, маньык ыһыллан-тогуллан олоруктаахпыт курдук саныһаллар.

биhiги туhaаннаах үлэни ыштабыгт, бу-
руйдаагы булан ыстарааттыыбыгт.
Биhiэхэ кыралаан сайабылыианна
туһар, оёно сөптөөх мизэрэлэри ылабыгт.

Мань тайлаан бэйдэ сэлдэр ыгтар инфекцияны таргаллар. Мантан саас, сайын ыт сэлдэр ыт сиритэр инфекция буорга тарганыа. Онон бары уһубааннар, өрү үрүдэр объекттары күүрүлэрэ ыт киирбэт гына хаһаалаах буолуохтаах. Аны уута киирдэххэ, Чу-

Улууска ырааһырды үлэтин мөкү да, хайраллаах да өрүтүн бүтүннү нүөмүргэ улуустаары Роспотребнадзор начальнига Т.И.Портнягина билгилээсэр:

– Улууска ырааһырдым үлэтэ сыл-
лата ыалтылар. Дьон-сэргэ даһыа саас
айы хайаан да талгэһэ, үлэлөөр тэрил-
тэ, уулусса ыраастаһыахтаарын курдук
ыһыаллар. Ол эрэн бу үлэни быһар
бэһиги өбүгэлэрбит саас эрэ буолбакка
күһүн эмээ ыһтар эбит буоллахтарына,
хомойусх иһин, бэһиги сылта бирдэ эр
тахсабыт. Олох баарын тухары бөх-сы-
ыс тахсар, ол өбөгөр ырааһырдым үлэтэ
хайаан да барыахтаах.

Кудун тутар 25 күнүгэр "Чуралчы улууһа" МТ дыһалтатын баһылыга С.И.Яковлев сөбүгэ буолбута. Онон ырааһырдыы ыйдарын туруорсуу түмүгүнэн 150 №-дээх дыһал таарыста. Бу дыһалга олорунан помоя, балбаах, бөх-сах кэмпитэр, эмистэтэтигэр тизийили-эхтөөх.

Улуус бары нэһиликтэрин кэригэн көрдүбүт. Хомойуох иһин, бүтүгүнү турутунан айылса, олорор түөлбө табыһа суох сыһыаны көрдүбүт. Ман-тын хартыына сыппата уларыбайт. Хо-лобуур, федеральный трассага сытар, Чу-рапчыбыт сирэйин бастанан туран көрдөрөр, Мутудай нэһиликтэ олус кир-дөөх. Нэһилиэк иһигэр сытар бөгү ахты-бакта туран, ас комбинатын туһаныл-лыбыт ас тобонун, канализациятын ча-раас тьа кэнигэр "Туойдаабыт" диз-нааска кута олорон. Сыт-сымар дьаа-бы. Бу сир туругун анализтаан көрдөхкө хайдах түмүктөөх буоларын киһи этэ да

бэрбат. Бу Мугудай, Хөтгөр, Мырыла, Сьланг, Кытаанах олохтоохторо ханна таптаабыт, холлороон баар сирдэрингэр бөхтөрүн быраан кэбиһаллэр. Сьбаалкада барарга бөөр да ыһаы-түрдүк суох. Кыһи тэссаттан савалаан бүүтүрүр сир ханна баарын ыһылыбыт бөхтөрүнүн сирдэтин булуон сөп.

Одгулуун нэвчилээг ааспыт сэл-
ларга тэнгээтэххэ, өрө гардыммыг
Бэйэтин кыаһынан үлэ ыппыт. Огу-
таһынан, Болтоно нэвчилээг эмээ сэл-
лата көрдөрүүтэ тулсаниһэр. Олохтоох-
тор байэлэрэ сэлээннээтэххэ, эйбэнэ-
мэнээ дэспэкээ хомуналлара буоллар,
билэр ыраас нэвчилээгинэн ааттаныа ээ.
Байылд Болтоно нэвчилээгэр 7 ыалыста-
раалтаныа.

Болутур нэгийгээ урукхутган ыраас, бэйэтин бөгүн-сыйлын сыллата ыраастаар, хомхуар нэгийгээсөөн болуур

Чурагчын нэхлиэгээр эмүү үлэ барар. "Арчын" дээн Н.Н.Башарин директор-даах тэрийгтэ хилин нэхлиик бэүн утары үлэлээр. Хаһаайна суох объекттар, дьидэлэр болгуруостара ыарахан. Бу күнийгтэ 60-тан тахса тэрийгтэ предписание суруйдуубут. Ол эбэтэр бериллибит болдоххо дылы сэрэтийн толорулубатах буоллаһаа ыстараангыһаа күһүлүбүт.

Өскөтүн киши бакса ыалын эбэтэр уопсай олохтоорун бөгө хомуллубанка, тизилибэккэ, кини олорорутар ыраас усулубуйата тэриллибэт буоллараына үгөсүү түһэриэн сөг. Сигнал кырдээнэ

ралчы улууһун үрдүнэн ыраас уу дизел суох. Билиги муус уутун иһэр буоламмыт өрө тыһынахха сөп. Онтон үрэх эбэтэр күөл уутун аска тутуунахха ыарымы күүдүүүгүт тахсар. Арай сааскы халалан уута кэлэн айыһа бэйэтин бэйэтэ ыраастаан арыый да курдук.

Олохтоохтор нэгийлэхэд нэстөн сытар бөхтөрүн билинзэхтэрин наада Киши бэйгэдэ билинзэвээ, бага өтгүнэн хомуйар. Ырааһырды үлэгтэ күнэйи күүнүнэ ыгышлара саньахха ырахан. Бу ыйылыбыг холобурдарынэн сэгтэрэн, улуу бары олохтоохторуи ыраастык ололорулар, бэйз-бэйгэд харьтабыллахтык, эппинэстээхтык сыйһаннаһаларыг ыгырабан.

Айгалина АДАМОВА.

"Манчаары ооньчуларын" көрсө

БЭЛЭМНЭНИИ СӨПТӨӨХТҮК БАРАР

Бямдын 19 күнүтэр улуус дьаһалтатын муньахтыыр саалатыгар "Манчаары ооньууларыгар" бөлэмнэни хаамы-
ыгыгар аһамыт муньах ыытылыһа, тэрийэр комиссия чилиэннэрэ, спортивнай федерациялар салайааччылара,
нэһилиэк баһылыктара, тэрилтэ салайааччылара кыттыһыны ыһылар. Муньады улуус баһылыга С. И. Яковлев салай-
ан ыытта.

ан" потреббщество бастаны
нан киллэрдилэр. Нэһилиэк
тэргэн Болугур, Хатыль
дьахалталара биэрдилэр
Дьокуускайга "Алаас ак-
тылынан" дьахалга киирбит
89 тыһ. солк. бу фондарга ба-
рылына. Биэрдилизэн дыг-
тон ордук пенсионердар үт-
кэллэриилэрэ үчүгэйин бө-
лөстүөхсэ наада. Харчынан
күллэрин таһынан Дьокуус-
кайтан биэр дойдулаахпыт
В.И. Чичигинов 50 тыһ.
солк. суумалаах витаминиза-
циянан, олохтоох балыһа 60
тыһ. солк. витаминизация-
на, ОДьКХ ГУП Чурапчы-
аары филиала уматыгынан,
булутдай нэһилиэтин дьахалта-
а бизнэс көмө биэрдилэр. Гос-
омспорт председателэ, биэр
ойдулаахпыт М. Д. Гуляев, 2
к. сааны биэрда. Телемара-
фонга үбүсүн көмөлөһүөч бу-
лбут тэрилтэлэр күн
үтүгүнүтэр дьэри күллэрэ ил-
кэр. Харчы-үт кэмгэр ювирэн
инвентарь булутуутар, дьарык-
тары ыгытыга, о. д. а. тэрэһин
иштүрүостарга туттулуохта-
х. Холобур, спортсменнар анал
ормаларын тиксэрбэтэ үптэн
ибэстэрин хойуттаһын таһаа-
рыллыах күрдүк.

Улуспут бу соньюуларга ин-
няи миэстэр тахсылта үлгөн-
харчыттан улахан тутулук-
таарын этэн туран нэһилиэк
баһылыкларын, тэрилтэлэр са-
лайааччыларын фондура хар-
чы күүлэрэллэригэр ынгырды-
лар.

Иккининэн, нэһиликтэр икки ардыларыгар сайынгы спартакиаданы ыытыы боһуруоһа көрүлүнэ. Информационны улуус дьаһалтатын физическэй културага уонна спорка отделын кылаабынай специалиһа М.С.Игнатьев оҕордо. Спартакиаданы 5 көрүнгэ ыытарга балаһыанна оҕорон киллэрбитин нэһиликтэр баһылыктара халсаҕайга уонна мас тардыһыытыгар күрөхтөнүн кыһынгы өттүтүр ыытыллыбыттан, 3 көрүнгэ ыалтарга этии киллэрдилэр. "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ баһылыга, хапсаҕай федерациятын салайааччыта И. И. Оконешников урукку өттүтүр улууска спартакиадалар тэрээниинээхтик, элбэх көрүнгү хабан, дыону-сэргэни түмэн ыгытылар үгүс үлэстэрин кэһи сыйбатан, спортивнай улуус буолан туран 3 эрэ көрүнгө спартакиаданы ыытар тутабын эттэ. Куоластаһым түмүтөр спартакиада 3 көрүнгө ыгытыллара быһаарыллына.

Спартакиадага кыгтарга дъарыктанна сыйдыр спортсменнар анал сүүмэрдэһиннэрэ (сбордара) бас ыһын 10--25 күнэригээр ыһыһыахтара. Мьындааһыга "Дабаан" спортивнай лаагьрга хапсарайга, мас тардыһыыгытар, национальнай ыстаньыларга кыгтар спортсменнар дъарыктаннахтара, Дьокуускайга чөлүкүн атлетикага, ох саанан ыһыһа, спортпенга, буудуһанан ыһыһа, улуус киэһигэр гиринь аһыһыга кыгтааччылар түм сүүхтэрэ. Бу бопһуруоска Чурапчытаагы спортивнай интернат-оскуола директори Н. Н. Гуляев сүүмэрдэһиннэри тэрээһиннээхтик ыһтарга, улахан болһомтону дьомсигалыһыһа ууран, режым олохтоон хас биирдии чааһы аттарарга, спортсмен ону булгуччулаахтык тутуһарын ирдиргэ эһта. Сбордарга сүүмэрдэмэнт хамаанда чөлүһиннэрэ бары кыгталларын ирдиргэ быһаарылыһа.

Үсүүнүн, "Манжаары оон-
нууларыгар" кытгар көрүг-
нэргэ бэрстэбингаллэри
анааһын болпуруоһа көрү-
лүннэ. Улуус делегациятын
байылык С.И. Яковлев салайан
илдэ сылдыһаа. Хапсагайга
бэрстэбингаллэрин К.Н. Заха-
ров, чаңчэки атлетиһаа Н.Ф.

Болжонов, мас тардыһыгыгар
П.П. Саввин, тирэһи анньыта
П.И. Старостин, националь-
ныстаныларга П.И. Собакин,
национальнай многоборьега
А.Ф. Иванов, буулдьанан ыты-
гыга С.А. Саргыдаев, спортунга
И.Г. Макаров, оһунан ытыгыга
М.Е. Попова, ат спордугар И.И.
Харлампьев бигэргэниилэр.

Бийиги улууслутун түһэри-
игэ Булүү улуунун Чернышев-
ской бөһүөлэгэ аһаммыт. Бу
бөһүөлэк салалтатын кытары
сибээс олохтоммут, кэспэ-
тиһиһэр барыллар.

Мунһажа спортжадада культурнай программанын кыгтым, спортсменнары, делегацияны, көрө тийибиттери аһылыгын хааччыыны, транспорт боптуруостара көрүлүнүлөр. Улуус дыһалтатын ыччат отделын начальнига Н.В. Дьяконова бийлыгы Ыччат сыгылар аһамыг спортжада балаһамныатын билһинерде.

Улууус баһылыга С.И. Яковлев муннагы түмүктүүрүгүз тэрээни үлэлэр, дыарыктар сөптөөктүк ыстылган ийэллэрин билистэтэ, хамаанда кыйайаргыр олук уурууга улууус олохторго күүс-көмө буолалларыгар ыгырда.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Okeana H. C. H. C.

рылбатыгар баарабын.

Понедельник, 25 мая	Вторник, 26 мая	Среда, 27 мая	Четверг, 28 мая	Пятница, 29 мая	Суббота, 30 мая	Воскресенье, 31 мая
05.00 Доброе утро 09.00, 00.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Жди меня 20.00 Т/с "Жаркий лед" 21.00 Время 21.30 Т/с "Охота на Беринг" 22.30 Д/ф "Дмитрий Дюжев. На светлой стороне жизни" 23.40 Полюс 01.00 Тихий дом 01.30 Х/ф "Темп" 02.50 Д/с "Дикое штучки"	05.00 Доброе утро 09.00, 23.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Жаркий лед" 21.00 Время 21.30 Т/с "Охота на Беринг" 22.30 Д/ф "Роковая любовь" 00.00 На ночь глядя 00.50 Х/ф "Коматозники" 02.40 Х/ф "Мой телохранитель"	05.00 Доброе утро 09.00, 23.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Жаркий лед" 21.00 Время 21.30 Т/с "Братья Карамазовы" 22.30 Д/ф "Вячеслав Шалевич. Под маской Казановы" 23.50 На ночь глядя 00.40 Х/ф "Без пощады" 02.30 Х/ф "Альбом Митча" 04.00 Т/с "Спасение"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.40 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Поле чудес 21.00 Время 21.30 Т/с "Братья Карамазовы" 22.30 Человек и закон 00.00 Судите сами 00.50 Х/ф "Бездна" 03.10 Х/ф "Дорога в 12 миль"	05.00 Доброе утро 09.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Поле чудес 21.00 Время 21.30 Большая разница 22.30 Х/ф "Нью-Йоркское такси" 00.20 Х/ф "Бурная река" 02.20 Х/ф "Двое на дороге" 04.10 Х/ф "Разрушенный дворец"	05.50 Х/ф "Прорыв" 06.00, 12.00 Новости 07.30 Игры, гармонь, любовь 08.10 Мультфильм 09.00 Слово пастыря 09.20 Здоровье 10.10 Смак 10.50 Д/ф "Алексей Леонов. У бедных на краю" 12.10 Х/ф "Ты у меня одна" 14.00 Д/ф "Элина Быстрица. Сердце красавицы" 14.50 Х/ф "Неверность" 16.20 Х/ф "Раскаленная суббота" 18.30 Кто хочет стать миллионером? 19.30 Д/ф "Жизнь после нас" 21.00 Время 21.15 Промоиторперисилтон 21.50 Что? Где? Когда? 23.10 Футбол. "Локомотив" - "Спартак" 01.10 Х/ф "Багровые реки: Ангелы алокалипсиса" 03.00 Х/ф "Флирт со зверем"	05.50, 06.10 Х/ф "Еще один парень-каратист" 06.00, 12.00 Новости 07.50 Служу Отчизне! 08.20 Мультфильм 09.10 Умницы и умники 10.10 Непутевые заметки 10.30 Пока все дома 11.20 Фазенда 12.10 Живой мир 13.10 Д/ф "Гладиаторы футбола" 13.50 Х/ф "Три дня вне закона" 15.30 Ералаш 16.00 Д/ф "Николай Валуйев. Красавец и чудовище" 17.00 Х/ф "Терминатор - 3: Восстание машин" 19.00, 22.00 Две звезды 21.00 Время 23.00 Футбол. Кубок России. Финал. "Рубин" - ЦСКА 01.00 Х/ф "Вся жизнь перед глазами" 02.40 Х/ф "Война роз"
05.00 Доброе утро, Россия! 08.55, 11.45, 14.40 Х/ф "Вариант "Омега" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25, 20.30 Вести-Москва 17.50 Дежурная часть 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Высший пилотаж" 22.50 Мой серебряный шар 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Мужская компания"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Цена звездной роли" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 20.00 Вести 11.45 Мультфильм 13.05 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулакин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Высший пилотаж" 22.50 Д/ф "Деникин. Ильин. Шмелев. Долгий путь домой" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Темный город" 01.55 Горячая десятка	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Артист забытого жанра. Владимир Шубарин" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50 Дежурная часть 11.00, 20.00 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулакин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Высший пилотаж" 22.50 Исторические хроники 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Лекарство против страха"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Тихая война Василия Пушкирева" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50 Дежурная часть 11.00, 20.00 Вести 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Марш Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулакин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Высший пилотаж" 22.50 Д/ф "Шерлок Холмс и доктор Ватсон. Рождение легенды" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "По этапу"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Мусульмане 09.05 Мой серебряный шар 10.00, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести-Москва 17.50 Дежурная часть 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Высший пилотаж" 22.50 Д/ф "Шерлок Холмс и доктор Ватсон. Рождение легенды" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "По этапу" 00.50 Х/ф "Стрелок"	05.10 Х/ф "Подруги" 06.45 Вся Россия 07.00 Сельский час 07.30 Диалоги о животных 08.00, 11.00, 14.00 Вести 08.10, 11.10 Вести-Московская область 08.20 Военная программа 08.45 Субботник 09.20 Х/ф "Тайна "Волчьей пасти" 11.20 Национальный интерес 12.20 Комната смеха 13.15 Сенат 14.20 Вести-Москва 14.30 Х/ф "Петровка, 38" 16.10 Субботний вечер 18.10 Х/ф "А я люблю женатого" 20.00 Вести в субботу 20.45 Х/ф "Отдаленные последствия" 22.55 Х/ф "Невеста на заказ" 01.00 Х/ф "Агент 007: Умри, но не сейчас"	05.55 Х/ф "Над Тиссой" 07.25 Смехопанорама 07.55 Сам себе режиссер 08.45 Утренняя почта 09.20 Мультфильм 10.00 Праздник художественной гимнастики ко дню защиты детей 11.00, 14.00 Вести 11.10 Неделя в городе 11.50 Городок 12.20 Сто к одному 13.15 Парламентский час 14.20 Вести-Москва 14.30 Благотворительный концерт "Подари жизнь" 16.00 Праздничный концерт ко Дню защиты детей "Взрослые и дети" 17.40, 21.05 Танцы со звездами 20.00 Вести недели 21.20 Специальный корреспондент 21.50 Х/ф "Предчувствие" 23.40 Х/ф "Приключения Плуто Нэша" 01.25 Х/ф "Ключ от спальни"
11.00, 23.40, 04.05, 09.40 Теннис. Открытый чемпионат Франции 12.45, 15.00, 18.50, 23.30, 02.45, 07.30 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Летопись спорта 15.10, 00.45 Неделя спорта 16.10 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд" 18.20 Скоростной участок 19.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 21.35 Футбол. Премьер-лига. "Спартак" (Москва) - "Амкар" (Пермь) 23.40, 03.55 Футбол России 01.50, 06.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции 05.05 Вечер боя М-1. Финал. "Красные дьяволы" (Россия) - сборная Нидерландов 07.40 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд"	12.00 Страна спортивная 12.30 Рыбалка с Радзиевским 12.45, 15.00, 18.50, 23.30, 03.35, 07.30 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Летопись спорта 15.10, 00.45 Неделя спорта 16.10 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд" 18.20 Скоростной участок 19.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 21.35 Футбол. Премьер-лига. "Спартак" (Москва) - "Амкар" (Пермь) 23.40, 03.55 Футбол России 01.50, 06.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции 05.05 Вечер боя М-1. Финал. "Красные дьяволы" (Россия) - сборная Нидерландов 07.40 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд"	09.50 Теннис. Открытый чемпионат Франции 12.45, 08.00 Вести-спорт 13.00 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Футбол. Обзор матчей чемпионата Италии 15.10 Футбол России 16.20 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Денвер" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 18.30 Путь Дракона 19.10 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 21.50 Самый сильный человек. Открытый кубок России по силовому экстриму 23.15 Рыбалка с Радзиевским 23.40 Гран-при с Алексеем Поповым 04.00 Футбол. Лига чемпионов. Финал. "Барселона" (Испания) - "Манчестер Юнайтед" (Англия). Прямая трансляция 07.00 Футбол. Обзор Лиги чемпионов 08.10 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд"	10.25, 15.10, 01.50, 03.20 Теннис. Открытый чемпионат Франции 12.45, 15.00, 18.50, 23.30, 03.00, 06.45 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Скоростной участок 16.25, 23.40 Футбол. Лига чемпионов. Финал. "Барселона" (Испания) - "Манчестер Юнайтед" (Англия) 18.25, 06.15 Точка отрыва 19.00 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд" 21.00 Лотерея "Гослото" 21.10 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 06.55 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Денвер"	09.05, 23.40, 03.25, 09.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции 12.45, 15.00, 18.50, 23.30, 03.00, 03.20, 06.45 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Точка отрыва 15.10 Гран-при с Алексеем Поповым 15.55 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Денвер" 18.05 Стрельбалука. Кубок мира 18.35 Рыбалка с Радзиевским 19.05 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 21.40, 01.40 Спортивная гимнастика. Кубок мира 22.55 Футбол России. Перед туром 05.45 Мировая серия покера 06.55 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Кливленд" - "Орландо"	10.40, 20.25 Спортивная гимнастика. Кубок мира 13.00, 15.00, 15.10, 19.00, 00.25, 03.50, 04.10, 06.05 Вести-спорт 13.10, 02.25, 04.15, 08.25 Теннис. Открытый чемпионат Франции 15.15 Летопись спорта 15.45 Будь здоров! 16.15 Футбол России. Перед туром 16.50 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Кливленд" - "Орландо" 19.10 Самый сильный человек. Чемпионат России по силовому экстриму 22.25 Футбол. Премьер-лига. "Крылья Советов" (Самара) - "Москва" (Москва). Прямая трансляция 00.35 Дзюдо. Кубок Большого шлема 06.15 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд"	11.05 Спортивная гимнастика. Кубок мира 13.00, 15.00, 15.10, 19.05, 22.40, 03.50, 04.10, 06.05 Вести-спорт 13.10, 02.45, 04.15, 08.25 Теннис. Открытый чемпионат Франции 15.15 Страна спортивная 15.45 Гослото 15.55 Скоростной участок 16.25 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Денвер" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 18.35 Футбол. Журнал Лиги чемпионов 19.20 Теннис. Открытый чемпионат Франции. Прямая трансляция 22.55 Футбол. Чемпионат Италии. Прямая трансляция 00.55 Дзюдо. Кубок Большого шлема 06.15 Баскетбол. НБА. 1/2 финала. "Орландо" - "Кливленд"
6.35 «Англы олох ирдабыл» - чел олох 7.00 «Новый день» 17.30 ДТРА «Полярная звезда»: Родной мой край 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Уран тарбактаах уус» («Хабарды» ТВ) 18.35 «Чэпэн.ЗКО» 19.30 «Федерация» 20.00 «Улуус» программа кордөрөр: Нурбатаагы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Сарыла»: О премьер спектакля «Женитьба» по Н.Гоголю 21.30 «Алмазная осень» 22.05 «Простые истины» 22.40 «Саха Сирэ — Якутия»	6.40 «Во имя жизни...» 7.00 «Новый день» 17.30 «Күүстээх-уохтаах кун Дархан булгаары» олоххо 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Тирэхтэр» - Москубада («Хабарды» ТВ) 18.40 «Эргинтэ» 18.55 «Комплексная программа профориентации» 19.25 «В мире профессий» 19.30 «Стептен республика» 20.00 Программа «Улуус» показывается: Топонимический фильм 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Маннаады ооннуулар баарын эһи» 21.25 «Алска» 21.55 «Вода» - истинная жизнь 22.10 «Саха Сирэ — Якутия»	6.30 «Мин улууһум» («Майа» ТВ) 7.00 «Новый день» 17.30 ДТРА «Полярная звезда»: Дневник юнатора 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Бизнес формула» 18.35 «В мире профессий» 18.45 «Школа абитуриента» Прямой эфир 19.30 «Парламентский вестник» 20.00 Программа «Улуус» показывается: Неронгринский фильм 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Тыя сирэ» 21.30 «Мирный поэт о мире» (ТРК «Алмазный край») 22.10 «Саха Сирэ — Якутия»	6.40 «Алда-олото ГРК» (ТВ «Алдан») 7.00 «Новый день» 17.30 «Закон и порядок» 17.45 «Люди алмазного края» (ТРК «Алмазный край») 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Идэрэ» таба тала 18.30 «Кенус кутун» — кунду кэн... 19.00 «Правительственный час» 20.00 «Улуус» программа кордөрөр: Хагаластаагы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Лино: Отец и дочь...» 21.45 «Письма с фронта...» 22.10 «Саха Сирэ — Якутия»	6.40 «Сардаана» ханыа 55 сыла («Өлөөн» ТВ) 7.00 «Новый день» 17.30 «Искатели Якутия» 18.00 «Саха Сирэ — Якутия» 18.20 «Дьыллар уонна дьоннор...» («Чороон» 72с) 18.50 «Харах далайгар» тохшоу 20.00 «Улуус» программа кордөрөр: Дьаһытаагы филлал 20.30 «Саха Сирэ — Якутия» 21.00 «Правосудие» 21.30 «Аал-туук нас»: Асар балааһа 22.00 «Живой календарь» Документальный сериал 22.10 «Саха Сирэ — Якутия» Информационная программа	17.00 «Очи культуры и добра...» 17.30 «Истин идыга» 18.25 «Тарбактаах астыаха» 18.55 Уһар халыһа театра «Кыһыл кутус мааскада» 19.30 «Саха Сирэ. Күтэн кун» Информационный бизнес 20.05 «Вестник образования» 20.30 «Субботний вечер на НВК» 21.00 «Сардаана» 21.30 «Простые истины» 22.00 «Саха Сирэ. Күтэн кун» Информационный бизнес	17.00 ДТРА «Полярная звезда» 17.55 «Гезан»: Пусть не прервется жизнь нити... 18.25 «Свет ближнего...» (ТРК «Алмазный край») 18.40 Филмал НВК в Москве 19.30 «Якутия. День за днем» Информационная программа 20.05 ТВ-спорт: Первенство России по футболу ДВФО 21.40 «Дьүһүйүү» 21.55 «Ырылаах нам ыйа» Концерт 1-ч. (по спутниковой системе распространя) 22.55 «Якутия. День за днем» Информационная программа

Улууспутуттан кандидаттар, депутаттар

ЧУРАПЧЫТТАН СР ҮРДҮКҮ МУННЬАХТАРЫГАР КЫТТЫБЫТТАРА

Быйыл республикатаары Ил Түмэн сакааһынан "Избранные народом" дигэн дыһуннаах кинигэ бэчээттэнэн таарыста. 1922–2008 сс. киһи былаас үрдүкү тэрилтэлэригэр нэһилиэнньэ-
энэн эбэтэр баартыяларынан талыллан, быйбарданан кыттыбыт, үлэлээбит дыһон ис-
таыллан Үрдүкү мунньахтарга кыттыбыттарын кинигэттэн ылан суруйабын. Нэһилиэн-
ньэ үгүс аранаттар тириэрдэри "Сага олох" хаһыатынан билиһиннэрэбин.

- Үрдүкү мунньахтар ааттара, сыалара:
- 1-кы бүтүн Саха сиринээри Сэбиэттэр учредитель-
нэй съездо (27.12.1922 с. - 19.01.1923 с.);
 - 2-с Сэбиэттэр бүтүн Саха Саха сиринээри съездэ (10-15.12.1923 с.);
 - 3-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри съездэ (15-
22.12.1924 с.);
 - 4-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри съездэ (02-
13.02.1926 с.);
 - 5-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри съездэ (17.02-
02.03.1927 с.);
 - 6-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри съездэ (17.02-
04.03.1929 с.);
 - 7-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри съездэ (07-
18.12.1934 с.);
 - 8-9-с Сэбиэттэр бүтүн Саха сиринээри суһал съездэ (26-30.09.1936 с., 03-19.03.1937 с.);
 9. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 1-кы ыгырылыга
(27.06.1938 с.);
 10. Саха АССР Үрдүкү, сэбиэтин 2-с ыгырылыга
(20.02.1947 с.);
 11. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 3-с ыгырылыга
(23.02.1951 с.);
 12. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 4-с ыгырылыга
(15.03.1955 с.);
 13. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 5-с ыгырылыга
(01.03.1959 с.);
 14. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 6-с ыгырылыга
(03.03.1963 с.);
 15. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 7-с ыгырылыга
(12.03.1967 с.);
 16. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 8-с ыгырылыга
(13.06.1971 с.);
 17. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 9-с ыгырылыга
(15.06.1975 с.);
 18. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 10-с ыгырылыга
(24.02.1980 с.);
 19. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин 11-с ыгырылыга
(24.02.1985 с.);
 20. Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин народнай депутатта-
рын 12-с ыгырылыга (04.03.1990 с.).
- Саха Республикатын Государственной Мунньага (Ил
Түмэн):
21. 1-кы ыгырылы (республика уонна бэрэстэбииттэл-
лэр палаталара, 12.12.1993 с.);
 22. 2-с ыгырылы (республика уонна бэрэстэбииттэлэр
палаталара, 28.12.1997 с.);
 23. 3-с ыгырылы - 29.12.2002 с.;
 24. 4-с ыгырылы - 09.03.2008 с.
- Чурапчы дыһо уонна Чурапчыттан талыллан кыт-
тыбыт дыһоннорбут:
1. Сэбиэттэр съездэрин 1-кы ыгырылыгыгар -
М.А.Константинов. Болугур нэһилиэк киһитэ Республи-
катаары "Холбоско" үлэлээбитэ. Онтон сэриигэ ыгырыл-
лыбыта. Сэригэ олбута. Киһи 5-с ыгырылыга эмиэ кытты-
быта. Саха АССР КСК чилиэтинэн талыллыбыта.
 2. Беллев Г.К. - 1922 с. уон улуус Мунньагар телеграм-
манын В.И.Ленины кытта кэлсэллэп Георгий Кононович
Беллев. Киһи 3-с уонна 4-с ыгырылыгарга кыттыбыт.
 3. Кривошапкин Н. - Сэбиэттэр 3-с съездэригэр Саха
АССР КСК чилиэтинэн талыллыбыт. Бу киһи Н.Д.Субу-
руускай буолуон сөп. Н.Д.Субуруускай 6-с, 7-с, 8-с
ыгырылыгарга кыттыбыт.
 4. Саввин С.А. - Саввин Степан Афанасьевич - Күн
Дырибинэ буолуларга 4-с, 8-с ыгырылыга кыттыбыт.

5. Парфенов И.И. - быйыгы киһиэбит Иван Иванович
Парфенов буолуон сөп. Киһи 5-с, 6-с, 8-с ыгырылыгарга
талыллыбыт.
 6. Босиков Н.О. - Болугур нэһилиэгиттэн Николай Осипович
Босиков буолуон сөп. 7-с ыгырылыга кыттыбыт.
 7. Захаров С.Т. - Талый нэһилиэгиттэн Степан Тихоно-
вич Захаров. 7-с ыгырылыга кыттыбыт. ЯЦИК чилиэти-
нэн талыллыбыт.
 8. Хоютанов У.Г. - Талый нэһилиэгиттэн Успен Хоюта-
нов буолуон. 8-с ыгырылыга талыллыбыт.
 9. Коркин Василий Иванович - Кытаанах
нэһилиэгэ. Киһи 1908 с. төрөөбүт. Дьоруускайга комсомол
обкомутар, Уус-Алдан, Булуҥ, Орто Халыма оройуона-
рыгар үлэлээбит. 7-с, 8-с съездэргэ Саха АССР КСК чили-
эти, 9-с ыгырылыга делегат.
 10. Кулчэтин Еремей Григорьевич - сэбиэттэр 7-с
съездэригэр КСК чилиэти.
- Саха АССР Үрдүкү сэбиэтин депутаттара:
1. Барашков Николай Николаевич (1905 с. төрөөбүт) -
Бахсы, 1-кы ыгырылыга, кэлин 3 төгүл кыттыбыт;
 2. Дьячкова Дарья Кирилловна (1894 с.) - Сылан, 1-
кы ыгырылыга;
 3. Захарова Мотрена Егоровна (1919 с.) - Талый нэһили-
эгиттэн, 1-кы ыгырылыга;
 4. Кулчэтин Еремей Григорьевич (1898 с.) - Холтор, 1-
кы, 7-с ыгырылыга;
 5. Миронов Николай Михайлович (1890 с.) - Кытаанах,
1-кы ыгырылыга;
 6. Пономарев Иван Иванович Терентьевич (1912 с.) - Кы-
таанах, 2-с ыгырылыга;
 7. Барашков Григорий Григорьевич (1911 с.) - Бахсы, 2-
с ыгырылыга;
 8. Пестерева Варвара Иосифовна (1919 с.) - Холтор, 2-
с ыгырылыга;
 9. Винокурова Агафья Феоктистовна (1907 с.) - ЧПУ, 3-
с ыгырылыга;
 10. Дьячкова Варвара Николаевна (1917 с.) - Одьу-
луун, 3-с ыгырылыга;
 11. Константинов Роман Иванович (1896 с.) - Бо-
лугур, 3-с ыгырылыга;
 12. Барашков Дарья Григорьевич (1914 с.) - Бахсы, 4-с,
кэлин 4 төгүл кыттыбыт;
 13. Гулева Прасковья Прокопьевна (1925 с.) - Мугу-
дай, 4-с ыгырылыга;
 14. Кардашевский Аполлон Николаевич (1921 с.) - Одьу-
луун, 4-с ыгырылыга;
 15. Говорова Мария Александровна (1930 с.) - Алаҥар,
5-с ыгырылыга;
 16. Кривошапкин Константин Иванович (1918 с.) - 5-с
ыгырылыга, Чурапчыттан төрүттээх Намтан кыттыбыт;
 17. Никитина Марфа Васильевна (1934 с.) - Хадаар, 5-с
ыгырылыга;
 18. Нохомов Николай Степанович (1916 с.) - Алаҥар,
5-с ыгырылыга;
 19. Сивцев Иван Ильич (1915 с.) - Мугудай, 5-с ыгыры-
лыга;
 20. Степанов Спиридон Гаврильевич (1912 с.) - Хадаар,
5-с ыгырылыга;
 21. Филиппов Егор Михайлович (1914 с.) - Чакыр, 5-с,
кэлин 2 төгүл кыттыбыт;
 22. Башарин Георгий Прокопьевич (1912 с.) - Сылан, 6-
с, кэлин 3 төгүл КПСС 23-с съездин делегата;
 23. Дмитриева Прасковья Осиповна (1933 с.) - Хадаар,
6-с ыгырылыга;
 24. Михайлова Анна Петровна (1926 с.) - бальмита, 6-с

- ыгырылыга;
 25. Решетников Василий Прокопьевич (1923 с.) - 6-с
ыгырылыга, кэлин 3 төгүл кыттыбыт;
 26. Кузьмина Агафья Тарасовна (1930 с.) - Чакыр, 7-с
ыгырылыга;
 27. Николаев Егор Семенович (1930 с.) - "Ленин" колхоза,
7-с ыгырылыга;
 28. Макарова Евдокия Михайловна (1936 с.) - Сылан, 7-с
ыгырылыга, РСФСР Үрдүкү Сэбиэтин депутата;
 29. Буранков Роман Романович (1929 с.) - райсовет, 8-с
ыгырылыга;
 30. Коркина Евдокия Ивановична (1917 с.) - Кытаа-
нах, 8-с ыгырылыга;
 31. Локтиков Илья Павлович (1923 с.) - Болтоно, 8-с, кэ-
лин 3 төгүл кыттыбыт;
 32. Николаева Варвара Ивановна (1944 с.) - Болугур, 8-
с ыгырылыга;
 33. Филиппов Роман Афанасьевич (1927 с.) - Чакыр,
8-с ыгырылыга;
 34. Мунгалов Афанасий Петрович (1935 с.) - Мэлдэ-
хси, 8-с ыгырылыга, РСФСР Үрдүкү Сэбиэтин депутата;
 35. Новгородова Евдокия Ивановна (1929 с.) - Кытаанах,
8-с ыгырылыга, ССРС Үрдүкү Сэбиэтин 8-с,
10-с, 11-с съездин депутата;
 36. Массеев Афанасий Михайлович (1927 с.) - Болтоно,
9-с, 10-с ыгырылыга;
 37. Оконешникова Зоя Спиридоновна (1950 с.) - Сель-
хозтехникум, 9-с ыгырылыга;
 38. Романова Маргарита Афанасьевна (1942 с.) - Болу-
гур, 9-с ыгырылыга;
 39. Собакина Ангелина Устиновна (1937 с.) - Салтыев,
9-с ыгырылыга;
 40. Константинова Мария Семеновна (1958 с.) - Одьулу-
ун, 10-с ыгырылыга;
 41. Протасова Акулина Гаврильевна (1952 с.) - Хабах-
сыт, 10-с ыгырылыга;
 42. Сибиряков Максим Николаевич (1934 с.) - Салтыев,
10-с, 11-с ыгырылыга;
 43. Осипова Мария Егоровна (1953 с.) - Холтор, 11-с
ыгырылыга;
 44. Захаров Афанасий Афанасьевич (1955 с.) - Талый,
12-с ыгырылыга;
 45. Сысольтин Геннадий Михайлович (1936 с.) - Одьу-
луун, 12-с ыгырылыга;
 46. Шашкин Алексей Спиридонович (1946 с.) - Райко-
мол, 12-с ыгырылыга;
- Государственный Мунньаха (Ил Түмэн):
1. Гуляев Михаил Дмитриевич (1956 с.) - Талый, 1-кы
ыгырылыга;
 2. Илларионов Афанасий Петрович (1942 с.) - Хабах-
сыт, 1-кы ыгырылыга;
 3. Борисов Егор Афанасьевич (1954 с.) - Талый, 2-с
ыгырылыга;
 4. Поисеева Альбина Ивановна (1946 с.) - Одьулу-
ун, 2-с ыгырылыга, кэлин 2 төгүл депутат;
 5. Макаров Иван Константинович (1962 с.) - Сылан, 3-с
ыгырылыга;
 6. Дмитриев Роман Михайлович (1949 с.) - олестини,
Чурапчылаары интернат-оскуола, 4-с ыгырылыга депу-
тат.
- Быйаары:
1. Сэбиэттэр Саха сиринээри бүтүүнүн съездэригэр
анардас араспаанньалара уонна инициаллара эрэ сурул-
лубут буолан муһаарыллаллар. Аржаков Д.Н. дигэн баар. Ха-
тылаһтан кыйыл бартаһаан Аржаков Дмитрий Николае-
вич курдук.
 2. Константинов И.И., Михайлов И.П. Амма оройуонун
дыһо дигэн суруйабыт.
 3. 1-кы, 7-с ыгырылыга дигэн ол аата биһтэр сэбиэттэр,
биһтэр Үрдүкү Сэбиэт съездэригэр делегатынан-депута-
тынан ыгырылыһабыта дигэн буолар.
 4. Сэбиэттэр съездэригэр көпүгү эбэтэр алдас кыр-
биһт дигэн баар буоллахтарына биһирээххэти сөп.

И. ПАВЛОВ.

БИЛЭРИИЛЭР

КПКГ (кредитный потребительский кооператив граждан) "Осу-
ло-Сбербанкский Союз" предлагает своим клиентам новый вид
ипотеки "РОСТОК". Процентная ставка - 30 процентов годовых! Вклад
"РОСТОК" - выгодный рост ваших сбережений!
Обр. по тел: 8814-100-74-55, с. Чурапча, ул. Егора Макарова 7, кв. 2.
ххх

ЭКЗАМЕННАР ЧУГАААТЫЛАР

Быйыгы 2008-2009 сс. үрэх дьыллы улуус оскуолатын 412
үрэхтэһэтигэр бүтүрүлгө сыһаар. Сэттэ үрэхтэһэтигэр кыйыл, тоду
үрэхтэһэтигэр үрүт көмүс матэриал үлэлээтэр.

Ыам ыйын 26 күнүттэн быйыл ыам ыйын 30 күнүгэ оскуола-
ларга, информатика бөлүгү. Улуус үрдүкүн уопсай 16 экзамены
тутар туун аһаллар. Кэлин Рособраздар ыам ыйын 14 күнүгэ
968-с №-дээх бирэстэбинэ оскуолатын бүтүрүлгөтүгэр иккис
түгүлүккө (от ыам 7-17 күнүгэригэр) бастагы түбүмүккө сабақта-
нал туттарбалар предметтэригэр эбик БКЭ-ны туттаралларыгар
көпүлү бэркэниэх. Ону талынан бастагы түбүмүккэ расписаныгыгар
кууча тыла, математика предметтэригэр резерв күнүгэр уларый-
дылар. Быйыл 17 күнүгэр кууча тыла, быйыл 20 күнүгэр мате-
матика убаастаар бирэстэбинэ экзамены расписаныгыгар ыһыл-
лабыт күнүгэр туттарбалар ордуго уонна булгуччулаах экзамен-
нартан бирэстэбинэ көмүстүк (баалара минимальнай шажалтан
намыһаа) туттарбыт үрэхтэһэлэргэ керүлүр.

Бары экзамен туттараччыларга ситиһилэни багарыт!

БАСТАКЫ ТҮБҮМҮХ РАСПИСАНИЕТА:

Ыам ыйын 26 күнүгэр - информатика, биология;
Ыам ыйын 29 күнүгэр - кууча тыла;
Быйыл 1 күнүгэр - литература, математика;
Быйыл 4 күнүгэр - математика;
Быйыл 8 күнүгэр - омук тыллара;
Быйыл 11 күнүгэр - обществознание, химия;
РЕЗЕРВ КҮННЭРЭ:

Быйыл 17 күнүгэр - кууча тыла;
Быйыл 18 күнүгэр - обществознание, биология, физика, омук
тыллара;
Быйыл 19 күнүгэр - география, химия, литература, история,
информатика;
Быйыл 20 күнүгэр - математика.

ИРПОСТЫКОВА
улууска БКЭ элбиктэстэх тэрибаччыта

НАСЛЕЖНЫЙ СОВЕТ ДЕПУТАТОВ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
"ЧУРАПЧИНСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКОГО
УЛУСА (РАЙОНА) РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)
XIII сессия II созыва

РЕШЕНИЕ

№ 69 от 14 мая 2009 г.

О квотировании (резервировании) мест
в организациях, расположенных на территории
МО "Чурапчинский наслег" Чурапчинского улуса
(района) РС (Я) для лиц особо нуждающихся
в социальной защите

В соответствии с Законом Российской Федерации от 19
апреля 1991 г. №1032-1 "О занятости населения в Россий-
ской Федерации" и в целях обеспечения занятости безра-
ботных граждан, особо нуждающихся в социальной защите
и испытывающих трудности в поиске работы, наследный
совет решил:

1. Установить на 2009 год для организации всех форм
собственности с численностью работников более 30 человек,
расположенных на территории МО "Чурапчинский наслег",
квоту (резерв) для трудоустройства на работу граждан, осо-
бо нуждающихся в социальной защите (за исключением ин-
валидов), в размере 1% к среднесписочной численности ра-
ботников;

2. К гражданам, особо нуждающимся в социальной за-
щите и испытывающим трудности в поиске работы, на кото-
рых распространяется действие настоящего решения, отно-
сятся:

1. Одиноким и многодетным родителям, воспитывающим
несовершеннолетних детей, детей инвалидов;

3. Руководителям предприятий, учреждений и органи-
заций:

В срок до 30.05.2009г. представить в ГУ "Центр заня-
тости населения" Чурапчинского района РС (Я) сведения о ко-
личестве рабочих мест, подлежащих квотированию;

До 30.05.2009г. создать или выделить дополнительные
рабочие места для лиц, особо нуждающихся в социальной
защите, указанных в п. 2 настоящего решения;

Лицам, подлежащим квотированию мест производить после
согласования с администрацией МО "Чурапчинский на-
слег";

Опубликовать настоящее решение в улусной газете
"Сага олох";

Решение вступает в силу со дня официального опубли-
кования.

Ф.С. ЧИГИНИНОВ,
председатель наследного Совета,
И.И. ОКОНЕШНИКОВ,
глава МО "Чурапчинский наслег".

ВНИМАНИЕ, КОНКУРС!

На основании постановления "О присвоении знака
должностеля "Ытык саас" МО "Чурапчинский наслег"
принятого решением наследного Совета №72 от
14.05.09 администрация МО "Чурапчинский наслег"
объявляет конкурс на звание знака "Ытык саас". Заявки
на конкурс принимаем до 30 мая 2009 г. призовой фонд
1000 руб. Обращаться по тел: 41-053, 42-130.

Администрация
МО "Чурапчинский наслег".

Кулчу убаастаар бэрэстэбинэ, таһылыт
ПОПОВ Петр Гаврильевич
экономскараһаан чарыһаһтан быйыгы көмүстэһэтигэр, кул сириттэн
күрөһүлгөтүн бары бөлүгү дьоруутар, айырымдарыгар, таһылаһтар-
ыгар дьоруут кулчураһаһтан бэрэстэбинэ.

Одьулуун Мария, бальма Анастасия, инициаллар
оодоруун дьорууттар, инициаллар.

Хаймат бичээхээ барилдэр графика: 16 ч 00 м. Бичээхээ барилдэр: 16 ч 00 м. "Сахи олох" редакционной-издательской хэлбэрүүхнэ 22.05.2009 с. офсеттэ бичээхтэннэ, Аадьрмнэ: 678670, Чурапчи сал., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаймат нэдиэлэбэ үстэ; олтуорунуухнэ, чэллэгэ уонна субуотата тахсар.

Муруте-Тынышайа одностокостора